

Scénář – Jaromír Dolanský

Vypracovali žáci ZŠ Sokolovská, Liberec: Jakub Gamper, Štěpán Gamper, Emma Valentová, Kristýna Uhrová, Magdalena Hlavešová, Lenka Rezlerová

„Malí broučci zobonosky, vědí víc než lidské mozky.“

Heslo, které Jaromír Dolanský jako sedmiletý nahrál do rozhlasu na propagaci trójské ZOO. Narodil se v Praze v roce 1956 a se svými prarodiči, kteří byli zaměstnanci pražské ZOO a také zde žili, tam prožil celé své dětství a mládí.

“Přišel jsem ze školy, hodil jsem tašku do kouta a šel jsem za zvířaty.“

Díky tomu, že Jaromírův dědeček pracoval v ZOO jako zahradník, měla rodina možnost využívat podnikový rekreační objekt v Hejnicích.

Trávili tam i prázdniny v roce 1968. Na večer 20. srpna má Jaromír živou vzpomínku:

“Tak jsme si dělali táborák, opékali jsme si buřty a najednou jsme slyšeli, jak nad námi přelétají letadla. A to bylo tehdy nezvyklé, protože za prvé ta letadla byla docela nízko, alespoň podle zvuku, a za druhé tehdy přes Jizerské hory žádná letecká trasa nevedla. Takže my jsme slyšeli letadlo, a mysleli jsme, to asi nějaké letadlo tady zabloudilo. Tak to jich zabloudilo moc, protože těch letadel, těch zvuků bylo hodně. A pak jsme šli spát.

No a potom přišlo to ráno, kdy kolem čtvrté hodiny ranní mě babička vzbudila a říká: Mirku, vstávej, je válka!“

21. srpna ráno šel Jaromír s babičkou na hejnické náměstí nakupovat.

„Tam byla ohromná kvanta lidí, ať už to byli turisté, kteří tam byli, nebo hlavně ti domácí. Lidé se snažili nakoupit, co mohli, protože nikdo opravdu nevěděl, co bude. Těch informací bylo strašně málo. My jsme tehdy šli s babičkou a tam uprostřed ulice u pošty ležela taková plechová cedule, rezavá, a babička mi říká: Hele, Míro, vem tu ceduli a dej ji stranou, nebo na to nějaký trouba najede na motorce a vymázne se. No takže já jsem vzal tu ceduli, hodil jsem ji ke straně a teď vyběhla taková paní a začala na mě řvát: Co to děláš ty... A teď několik teček. Ty seš kolaborant! Já jsem pomalu nevěděl, co je to za slovo. Tak jsem na ni zůstal koukat. Pak jsem ještě jednou podíval na tu ceduli, a na té ceduli, která se otočila, když jsem ji zahazoval, bylo napsáno: třída Rudé armády. Tak se původně ta ulice jmenovala.“

Válka nakonec nebyla, ale přišlo období normalizace. Jaromír odmaturoval na stavební průmyslovce v Praze, ale na sever Čech ho to vždycky táhlo. Jako student brigádně provázal na hradě a zámku Frýdlant a v roce 1979 se přestěhoval do Liberce.

Kromě práce se věnoval historickému šermu a horolezectví. V 80. letech podnikl několik expedic. První větší cesta byla do Francie na Mt. Blanc. Než se v Alpách zlepšilo počasí, navštívil s kamarádem i Paříž.

„Jsme tam tak seděli pod tou Eiffelovkou a říkali jsme: Máme se vůbec vracet? A pak jsme říkali: No jo no, jenomže my tam máme lidi, které máme rádi.“

Podařilo se mu vycestovat i na sedmitisícovky v pohořích Kavkaz a Pamír. Jeho dobrodružná povaha ho po revoluci přivedla k založení humanitární organizace Hand for Help, jejíž činnost ho zavedla pomáhat do Turecka, Íránu, na Srí Lanku, do Afghánistánu, Zambie, Gruzie a na Haiti.

Nejsilnější vzpomínka na mise je pomoc po zemětřesení v Turecku.

„Tam se nám podařilo najít slečnu. Ona byla někdy pět dnů zasypána. Nám se ji podařilo najít živou.“

Za svou pomoc nikdy nepřijal žádný dar. Jedinou výjimkou byl kavkazský pes z Gruzie, který se mu stal na mnoho let věrným společníkem.

Jaromír Dolanský ani dnes nezahlí a vrátil se ke svému koníčku z mládí. Po téměř padesáti letech začal opět provázet na hradě a zámku Frýdlant.

A jaké je jeho životní motto?

„Vivere sui desiderii, pro suo honore mori. Žít pro své sny a zemřít pro svou čest.“